

ARBEIDSRETTE

DOM

Avsagt: 17. desember 2020

Saksnr.: 5/2020

Lnr.: AR-2020-30

Dommere: Jakob Wahl
Tron Løkken Sundet
Liv Gjølstad
Stein Johansen
Margunn Sørskår
Frank Trygve Larsen
Tore Ulleberg

Saken gjelder: Tvist om overenskomstens virkeområde

Sammenslutningen av fagorganiserte i
energisektoren

Advokat Kjell M. Brygfjeld

Partshjelper:
De samarbeidende organisasjoner

Advokat Knut Walle-Hansen

mot

1. Norges Rederiforbund
2. COSL Offshore Management AS

Advokat Are Gauslaa

DOM

- (1) Saken gjelder hvorvidt Flyteriggavtalen kommer til anvendelse for arbeid på innretningen COSL Prospector i perioden mars–september 2018 da den lå til kai ved CCB-basen på Ågotnes utenfor Bergen.
- (2) **Sakens tariffrettslige ramme**
- (3) Mellom Norges Rederiforbund (NR) og Sammenslutningen av fagorganiserte i energisektoren (SAFE) er det inngått tariffavtale for ansatte på flyttbare offshoreinnretninger samt boring og forpleining på permanent plasserte innretninger på norsk kontinentalsokkel (Flyteriggavtalen). Likelydende tariffavtaler er inngått med LO/Industri Energi og De Samarbeidende Organisasjoner (DSO) som er en forhandlingssammenslutning mellom Norsk Sjøoffisersforbund, som er tilsluttet LO, og Det norske maskinistforbund, som er tilsluttet UNIO.
- (4) Overenskomsten har slik overskrift:

«Avtale for arbeidstakere på mobile offshoreinnretninger i virksomhet på norsk kontinentalsokkel og for plattform-boring og forpleining på permanent plasserte innretninger på norsk kontinentalsokkel.»
- (5) Avtalens virkeområde er angitt slik i punkt 1:

«Bestemmelsene får anvendelse for arbeidstakere som arbeider på flyttbare innretninger (uavhengig av om innretningen er innført i skipsregister) på norsk kontinentalsokkel i stilling som avlønnes i henhold til overenskomsten lønnsdel.

Bestemmelsene får også anvendelse for arbeidstakere som arbeider med plattformboring på norsk kontinentalsokkel, i stilling som avlønnes i henhold til overenskomstens lønnsdel. Med plattformboring menes også oppdrag om vedlikehold av boreutstyr for slik virksomhet.

Bestemmelsene får også anvendelse for arbeidstakere i forpleiningssaker på permanent plasserte innretninger på norsk kontinentalsokkel og hvor forpleiningsselskapet har meldt denne virksomheten inn i Norges Rederiforbund.

Denne overenskomst kan gjøres gjeldende som tariffavtale i bemanningsforetak/vikarbyrå som har ansatte som blir leid ut, og som utfører arbeid under denne overenskomstens virkeområde.

Så lenge denne overenskomst gjelder mellom organisasjonene kan ingen av partene inngå nye overenskomster for andre arbeidsgivere med fast ansatte på flyttbare innretninger og/eller plattformboring på norsk sokkel som inneholder bestemmelser om lønns- og arbeidsvilkår som avviker fra bestemmelsene i denne overenskomst.»
- (6) Punkt 3 har regler om arbeidstid og skiftordninger. Punkt 3.6 har en særlig bestemmelse om arbeidstidsordninger når innretningen er ved verksted og i opplag. Bestemmelsen lyder:

«Ved lange verkstedsopphold og under opplag kan det etter avtale med de tillitsvalgte benyttes en annen arbeidstidsordning enn fastsatt i denne avtale. Avtalen skal bl.a. inneholde

bestemmelser om arbeidstid, hjemreiseordninger etc. Oppnås ikke enighet kan spørsmålet bringes inn for organisasjonene.»

- (7) Mellom NR og SAFE er det inngått hovedavtale. Denne inngår som første del av alle tariffavtaler mellom organisasjonene, jf. punkt 18.3.
- (8) I kapittel XV er det bestemmelser om nye og uttredende medlemmer av NR. Punkt 15.1 Nye bedrifter i NR lyder:
- «Bedrifter som inntreer med hele eller deler av sin virksomhet i NR i løpet av en tariffperiode går inn under bestående tariffavtale mellom SAFE og NR for samme art virksomhet hvis NR eller SAFE krevet det.»**
- (9) Om endrede forhold ved virksomhet fremgår følgende av punkt 15.4. andre ledd:
- «En innretning eller virksomhet som trer ut av NR i tariffperioden er fortsatt bundet av de tariffavtaler som gjaldt ved uttredelsen (jfr. Arbeidstvistloven § 3 nr. 4 (nå § 7)). For utenlands registrert mobil innretning eller virksomhet hvor de ansatte ikke er fast knyttet til norsk registrert mobil, opphører tariffavtalen umiddelbart å gjelde når innretningen eller virksomheten overføres til annet lands sokkel. For norsk registrert mobil innretning gjelder særskilt avtalte regler om ny tariffavtale ved overgang til annen sokkel.»**
- (10) Om partsforholdet fremgår følgende av punkt 18.2:
- «Hovedavtalen gjelder mellom Norges Rederiforbund og innmeldte bedrifter med tilleggende selskaper med aktivitet innenfor tariffavtalens virkeområde på den ene side og sammenslutningen av fagorganiserte i energisektoren på den annen side.»**
- (11) I ARD-2006-135 er det i avsnitt 16–33 gitt en redegjørelse for tariffhistorien. Enkelte punkter i Hovedavtalen er endret siden den gang, slik at bestemmelsene nå er lik den Hovedavtale som gjelder mellom NR og LO/IE. Dette er endringer som ikke er av betydning for Arbeidsrettens vurdering av tvistes spørsmålet i saken.
- (12) **Den nærmere bakgrunn for tvisten**
- (13) COSL Offshore Management AS (COSL) er datterselskap av riggselskapet COSL Drilling Europe AS (CDE), som er indirekte eid av oljeserviceselskapet China Oilfield Services Limited. CDE eier borefartøyer og boligrigger, og COSL står som operatør av disse. CDE og Nexen Petroleum U.K. Limited (Nexen) inngikk 10. desember 2017 intensjonsavtale om boreoppdrag for boreriggen COSL Prospector på britisk sektor med oppstart annet kvartal 2018. Det ble aldri inngått noen endelig signert avtale mellom partene. For å kunne delta i petroleumsvirksomhet på norsk kontinentalsokkel kreves det samsvarsuttalelse fra Petroleumstilsynet – såkalt SUT. COSL Prospector har ikke slik SUT.
- (14) Vinteren 2018 seilte riggen fra Sør-Kinahavet til Europa for oppdrag med å bore en brønn på britisk sokkel i henhold til intensjonsavtalen med Nexen. Arbeidet skulle begynne i mai

2018. Vilkårene for de ansatte som arbeidet under seilassen fra Kina til Nordsjøen var regulert i en egen seilingsavtale. Før boreprogrammet kunne begynne måtte riggen klargjøres for den planlagte operasjonen. Blant annet på bakgrunn av gode erfaringer med norske verksted, ble CCB-basen på Ågotnes utenfor Bergen benyttet til dette arbeidet. Riggen ankom Norge 16. mars 2018.

- (15) I forbindelse med verkstedsoppholdet var det dialog mellom selskapet og fagforeningene om de lønns- og arbeidsvilkår som skulle gjelde. I protokoll datert 14. mars 2018 mellom COSL og fagforeningene tilsluttet Industri Energi (IE) og De samarbeidende organisasjoner (DSO) fremgår følgende:

«Bakgrunn:

Den 8. mars 2018 ble det avholdt møte mellom bedriften og IE og DSO i forkant av COSL Prospector sitt verkstedopphold på CCB.

COSL Prospector seiler fra Kina til UK sektor for boring av en brønn for operatørselskapet Nexen.

I den forbindelse er det planlagt et begrenset verkstedopphold på CCB for å klargjøre riggen. Kunden ønsker oppstart tidligst mulig i mai 2018, mens riggen ankommer Norge i andre halvdel av mars. For nærmere informasjon om hvilke prosjekt som skal utføres vil Prosjekt Manager kunne gi informasjon om dette.

Bruken av basisavtale «COSL Prospector for oppdrag på UK sektor» datert 24.01.18 i Norsk havn baserer seg på at COSL Prospector er i transitt og har kun et verkstedsopphold på 6-8 uker for deretter å seile videre til UK Sektor.

Arbeidstiden vil også i denne perioden være tre uker på, tre uker av Den alminnelige arbeidstid pr. døgn er 12 timer.

Dersom prosjektet ifm klargjøring av COSL Prospector for oppdrag i UK skulle bli forsinket utover 8 uker, utløper denne avtalen og partene vil møtes for å diskutere en ny avtale.

Dersom kontrakten i UK skulle falle bort, vil denne avtalen utløpe og ny avtale for opplag vil diskuteres.

Etter 6 uker vil partene komme sammen for å drøfte den videre situasjon.

Det er enighet om at denne Protokoll har gyldighet kun for «COSL Prospector» ifm klargjøring av riggen for oppdrag in UK da riggen er i transitt i Norsk havn/farvann.

Utstedelse av basisavtale «COSL Prospector for oppdrag på UK sektor» skal kun gjøres til ansatte som er knyttet opp mot driften av riggen ved boring av en brønn på UK Sektor.

Det er enighet mellom arbeidsgiver og fagforeningene at det ikke skal planlegges med overtid utover 12 timer pr dag.

Dersom bruk av forlengelse av tur er det ønskelig at de ansatte får beskjed om dette så tidlig så mulig, arbeid utover 3 uker er basert på frivillighet av den ansatte.

Bemanning og beredskapsoppgaver under verkstedopphold fastsettes av operasjon i samråd med plattformsjefen.

Det skal spesielt legges til rette for at den ansatte skal ha muligheten til å gå i land i sin fritid ved landligge.

Ansatte som går i land skal forholde seg til bedriftens arbeidsreglement både når det gjelder oppmøte til arbeidet og krav til totalforbud mot alkohol og/eller andre rusmidler. Brudd på overnevnte bestemmelser vil behandles som disiplinærsak ihht selskapets prosedyrer og reglement. Personell som velger å bevege seg vekk fra området i sin fritid dekker selv alle utgifter forbundet med dette.

Partene er enig om at denne protokoll ikke skal skape noen skape presedens hverken den ene eller andre vei.»

- (16) SAFE var uenig og signerte aldri noen tilsvarende protokoll.
- (17) Bedriften anmodet arbeidstakerne om å signere en såkalt basisavtale. Av denne fremgikk blant annet:

«BASISAVTALE

Vedr. COSL Prospector for oppdrag på UK sektor.

1.0 Bakgrunn

Bedriften har en intensjonsavtale for boring av en brønn for COSL Prospector på UK sektor. Planlagt oppstart av operasjon er mai 2018, og Oppdraget er beregnet til ca. 120 dagers varighet.

2.0 Generelt

Før oppstart av oppdraget vil det bli et kortere vekstedsopphold med 6 – 8 ukers varighet.

Denne basisavtale vil også være gjeldende for nevnte verkstedsopphold.

Videre vises det til avtale «Seilas av COSL Prospector 2017 – 2018» som vil være gjeldende frem til en starter i 3 – 3 rotasjon etter ankomst på verft.

2.2 Arbeidstidsordning

Arbeidstidsordning lik tid, normalt tre uker på, tre uker av dersom annen ordning ikke er avtalt. Den alminnelige arbeidstid pr. døgn er 12 timer.»

- (18) Ett medlem av SAFE signerte 11. april 2018 på denne basisavtalen. Den opprinnelige arbeidsavtalen av 21. november 2017, da han tiltrådte stilling som sjefselektriker i selskapet, hadde i § 1 henvisning til «den til enhver tid gjeldende overenskomst mellom Norges Rederiforbund og fagforeningene for flyttbare innretninger mv.». Om arbeidsstedet het det i § 2 at «Arbeidstakeren arbeider offshore på norsk sokkel, og må påregne å arbeide på Selskapets rigger på norsk sokkel der Selskapet til enhver tid måtte ha behov». Om arbeidstid het det i § 5 at «Rotasjonsordningen er for tiden 2 uker på/4 uker av. Rotasjonen er basert på et gjennomsnitt på 33,6 timer pr. uke på årsbasis. Det tas forbehold om endringer av rotasjon og tildelt arbeidsplan.»
- (19) Bedriften og SAFE-klubben avholdt forhandlingsmøte 12. juni 2018 vedrørende uenigheten om avlønning av personellet på COSL Prospector. Protokollen fra møtet lyder:

«SAFE COSL Klubben hevder:

Bedriften bryter med NR avtalen § 1 Virkeområde, § 3 Arbeidstid og skiftordning, § 4 Lønssystem samt § 5 Overtid for personell som har fast turnus om bord på COSL Prospector under verkstedsopphold og klargjøring av riggen for operasjon på UK sektor. SAFE hevder at inngått Basisavtale mellom bedriften og ansatte for arbeid på CCB Ågotnes Sotra samt arbeidskontrakter for den enkelte bryter med NR avtalens bestemmelser. Personell som er ansatt på NR tariffavtale og personell som skal følge riggen til UK jobber side om side på forskjellige avtaler under verkstedsopphold på CCB Ågotnes Sotra.

Dette mener SAFE Klubben i COSL er sosial dumping og urimelig overfor arbeidstakere som er ansatt i samme selskap, men på forskjellige betingelser i henhold til NR avtalens bestemmelser.

Bedriften viser til at riggavtalen i henhold til punkt 1 Virkeområde er begrenset til virksomhet på norsk kontinentalsokkel. Avtalen har under ingen omstendigheter anvendelse for innretninger som verken har utført eller skal utføre petroleumsaktivitet på norsk kontinentalsokkel men derimot på andre lands sokler.»

- (20) Oppdraget for Nexen kom ikke i gang som planlagt, og i juli 2018 ble det klart at operasjonen ikke ble noe av. Innretningen ble liggende i opplag på CCB-basen frem til februar 2019 da den seilte til New Zealand.
- (21) Bedriften og IE, SAFE og DSO avholdt 16. august 2018 møte i forbindelse med mulige permitteringer og oppsigelser i forbindelse med utsettelse av boreoperasjon for COSL Prospector i 2018. Av protokollen fra møtet fremgår følgende om opplagsbemanning:

«Det vises også til felles AU-møte som ble avholdt 31.07.18 hvor partene diskuterte mulige løsninger og konsekvenser. Partene er nå enige om følgende:

- 1. COSLProspector blir inntil videre lagt i opplag på CCB.**
- 2. Opplagsbemanning på COSLProspector vil inntil videre bestå av totalt 43 personer, se vedlegg på hvilke stillinger dette gjelder.**
- 3. For permittert personell som tilbys overføring til COSLProspector i opplagsperioden, er det en forutsetning for tilbudet at de må binde seg til å arbeide på UK betingelser til første brønn er ferdigstilt.**
- 4. Under opplag i perioden frem til 01.01.19 vil ansatte i opplagsbemanningen følge samme bestemmelser som i bedriftens Ressurpoolavtale (R-pool). Primært vil det bli lagt opp til en rotasjon på 14 dagers arbeid – 28 dagers fri mellom arbeidsperiodene, men kan ihht. R-Pool avtalen fravikes.**
- 5. Oppstart av R-Pool avtalen for den enkelte starter ved første 2 ukers periode etter 3-3 rotasjon.**
- 6. Avregning foretas ihht. Bedriftens lokale R-Pool avtale.**
- 7. Fra og med 01.01.19 vil personell som skal jobbe på COSLProspector i UK arbeide og kompenseres ifølge tidligere inngått Basisavtale, dvs. samme avtale som for COSLPioneer, med rotasjon 3 – 3. Det er enighet om at det kun skal være om bord personell som skal være med til UK i denne perioden, fagforeningene mener at bruk av tariffert personell medfører at tariff skal følges for alle i denne perioden.**
- 8. Inntil videre beholdes samme antall ansatte i R-Pool som i dag.**
- 9. Det er enighet om at det ikke skal gjennomføres stillingsendringer.**

Ved eventuelt ledige stillinger vil permittert personell bli forespurt. Ved behov i opplagsperioden vil en benytte personell fra R-Pool eller permittert personell.»

- (22) I etterkant av forhandlingsmøte 12. juni 2018 mellom bedriften og SAFE-klubben, var det møter mellom SAFE og NR, og e-postkorrespondanse mellom forbundssekretær Stig-Rune Refvik i SAFE og advokat Linda Leiro Egseth i NR om behandling av tvisten på sentralt nivå. Advokat Are Gauslaa i NR sendte 10. oktober 2019 slik e-post til Refvik:

«Jeg hører du har sendt henvendelser til Linda vedrørende COSL Prospector. For ordens skyld vil jeg gjenta vårt tidligere budskap i saken:

Da dere tok opp situasjonen for COSL Prospector i møtet mellom organisasjonene på SAFE huset 20. november i fjor påpekte jeg at dette er en utenlands innretning som verken skal eller kan arbeide på norsk sokkel da den ikke har SUT. Innretningen kan således verken omfattes

av medlemskap i Rederiforbundet eller – om så hadde vært mulig – oppfylle virksomhetskriteriet i flyteriggavtale, som forutsetter oppdrag i norsk petroleumsvirksomhet. Vi oppfattet at SAFE tok dette til etterretning.»

- (23) SAFE tok ut stevning for Arbeidsretten 27. februar 2020. Norges Rederiforbund innga tilsvar 30. april 2020. De Samarbeidende Organisasjoner erklærte partshjelp 8. mai 2020. Hovedforhandling ble avholdt 8. og 9. desember 2020. Hovedforhandlingen ble gjennomført i samsvar med Folkehelseinstituttets retningslinjer for smittevern. Tre partsrepresentanter og åtte vitner forklarte seg. To av partsforklaringene og vitneforklaringene ble avgitt gjennom fjernavhør.
- (24) **Partenes påstandsgrunnlag og påstander**
- (25) *Sammenslutningen av fagorganiserte i energisektoren* har i korte trekk anført:
- (26) Flyteriggavtalen kom til anvendelse for de ansatte på COSL Prospector under verkstedoppholdet på CCB-basen i tiden 16. mars 2018–1. september 2018. Riggen var i virksomhet på norsk sokkel, jf. avtalens punkt 1. Arbeidstidsordningen med 3–3-rotasjon var tariffstridig.
- (27) Flyteriggavtalen oppstiller to kumulative vilkår for at en offshoreinnretning skal komme inn under dens virkeområde. Den må være i virksomhet, og virksomheten må skje på norsk kontinentalsokkel. Hva slags type virksomhet det må være tale om og hva som skal anses som norsk kontinentalsokkel, er ikke nærmere definert i avtalen.
- (28) Når det utføres arbeid på en rigg under verkstedopphold/opplag vil den være i virksomhet i overenskomstens forstand. En rigg som kun har minimumsbemanning under verkstedopphold/opplag kan tenkes å falle utenfor. Det var ikke tilfelle i vår sak. COSL Prospector var bemannet ut over minimumsbemanning. Riggen ble klargjort for neste offshoreoppdrag, vedlikeholdt og oppgradert for å tilfredsstille myndighetskrav. Riggen var således i virksomhet i det aktuelle tidsrom. I ARD-2006-135 avsnitt 104 og i ARD-2018-16 avsnitt 44 er det lagt til grunn at tilsvarende arbeid som ble utført på COSL Prospector oppfylte virksomhetskriteriet i avtalen.
- (29) Norsk kontinentalsokkel omfatter også kystnære områder. Havner og verksted langs norskekysten omfattes således av avtalens geografiske virkeområde. Det vises i denne sammenheng til ARD-2006-135 avsnitt 97 hvor det ble lagt til grunn at overenskomsten har anvendelse når en innretning ligger ved verksted eller i opplag, jf. også AR-2018-16 avsnitt 44.

- (30) Det var kun inngått en intensjonsavtale mellom CDE og Nexen for oppdraget på britisk sektor. COSL, CDE og Nexen er alle eid av det kinesiske oljeselskapet China Oilfield Services Limited. De har således et interessefellesskap. Det vil være uakseptabelt dersom en intensjonsavtale kan brukes for å unngå å bli bundet av tariffavtalen. Mens riggen var under seilas fra Kina leverte CDE tilbud til Total for oppdrag fra september til november 2018. I mai 2018 ble det inngitt tilbud til Neptune Energy Norge AS. Dette tilsier at arbeidet som ble utført på CCB-basen like gjerne kan anses som forberedelser til virksomhet på norsk sokkel.
- (31) Bestemmelsene i petroleumsloven er uten betydning for forståelsen av avtalen. Bestemmelsen om avtalens virkeområde ble inntatt i avtalen av 1990 mellom daværende Arbeidsgiverforeningen for Skip og Offshorefartøyer og Oljearbeidernes Fellessammenslutning. Petroleumsloven trådte i kraft 1. juli 1997. I saken fra 2006 ble det fra NRs side ikke anført at avtalen skulle forstås i lys av petroleumsloven. Det er påfallende at dette nå anføres fra de saksøktes side.
- (32) Petroleumsloven tar opp i seg Flyteriggavtalens virkeområde. Petroleumsloven § 1-6 bokstav c definerer petroleumsaktivitet slik at det inkluderer planlegging av aktivitet knyttet til undersjøiske petroleumsforekomster. Aktiviteten på COSL Prospector under oppholdet på CCB-basen var planlegging for slik aktivitet.
- (33) COSL er bemanningsselskap og arbeidsgiver for de ansatte. Dets morselskap CDE er medlem av NR. Det følger av Hovedavtalen punkt 18.2 at den gjelder for innmeldte medlemmer med tilliggende selskaper. I følge Flyteriggavtalen punkt 1 fjerde avsnitt kan den gjøres gjeldende for bemanningsforetak. COSL er derved bundet av avtalen i kraft av sitt indirekte medlemskap i NR via CDE.
- (34) At COSL Prospector ikke er tilmeldt NR er uten betydning for tariffbindingen. NRs retningslinjer for medlemskap, forbundets vedtekter og ILO-konvensjonens bestemmelser om foreningsfrihet og beskyttelse av organisasjonsretten er uten betydning for sakens tvistetema. En arbeidsgiverorganisasjon kan ikke gjennom sine vedtekter fri seg fra sine tariffoppliktelse. Dersom NRs lover skal styre hvorvidt en tariffavtale skal komme til anvendelse, vil det kunne åpne opp for omgåelser. ILO-konvensjonen griper ikke inn i og påvirker ikke forholdet mellom tariffpartene. NR viste i ARD-2006-135 på samme måte til forbundets interne regler om medlemskap, men dette ble forkastet av Arbeidsretten, jf. dommens avsnitt 99.

- (35) Under enhver omstendighet var COSL bundet av Flyteriggavtalen i det omtvistede tidsrom. I arbeidsavtalene som gjaldt mellom selskapet og de ansatte før innretningen kom til CCB-basen fremgikk det at arbeidstakerne var ansatt på de vilkår som fulgte av den til enhver tid gjeldende tariffavtale mellom NR og fagforeningene for flyttbare innretninger. Det følger av dens punkt 3.2 sjette ledd at normal arbeidstidsordning er 2–4-rotasjon. Den basisavtalen som ble inngått for verkstedoppholdet, hvor rotasjonsordninger var 3–3, er følgelig i strid med Flyteriggavtalen og ugyldig, jf. arbeidstvistloven § 6.
- (36) Fra riggen kom til CCB-basen og frem til avtalen om opplagsbemanning trådte i kraft, arbeidet noen ansatte i en 2–4-rotasjon mens andre gikk i en 3–3-rotasjon i henhold til basisavtalen. Når noen har hatt en arbeidstidsordning i tråd med avtalens bestemmelse, kan det ikke forstås på annen måte enn at selskapet mente at tariffavtalen var gjeldende. Dette synes også å være praksis blant bedriftene. Ut fra bevisførselen må det legges til grunn at avtalen er blitt praktisert av andre bedrifter tilsluttet NR ved tilsvarende verkstedsopphold som i vår sak.
- (37) Bedriften har spart betydelige lønnsutgifter ved at de ansatte har gått i en 3–3-rotasjon. Ansatte som har arbeidet i en 3–3-rotasjon i strid med tariffavtalens ordning med 2–4-rotasjon har krav på overtidsbetaling og godtgjørelse for ventetid, jf. Flyteriggavtalens punkt 5.1, jf. 5.3 og 3.3. Bedriften plikter å etterbetale SAFEs medlemmer for det omtvistede tidsrom.
- (38) Det er nedlagt slik påstand:
- «1. Arbeidstidsordningen om bord på COSL Prospector under opphold ved CCB-basen ved Ågotnes i perioden 16. mars 2018 til 1. september 2019 skulle vært 2-4-rotasjon.
2. COSL Offshore Management AS plikter å foreta etterbetaling i henhold til pkt. 1 for samme tidsrom.»**
- (39) Partshjelperen *De Samarbeidende Organisasjoner* slutter seg til saksøkers anførsler. Ettersom DSO-klubben var part i avtalen av 14. mars 2018 som skulle gjelde i åtte uker, er tvisten for disse organisasjoners vedkommende begrenset til tiden 11. mai 2018–1. september 2018. De ansatte hadde i sine opprinnelige arbeidsavtaler en henvisning til at Flyteriggavtalen får anvendelse på ansettelsesforholdet, og det fremgikk at rotasjonsordningen skulle være 2–4. Flyteriggavtalen gjaldt derfor etter utløpet av den midlertidige avtalen.
- (40) *Norges Rederiforbund* og *COSL Offshore Management AS* har i korte trekk anført:

- (41) Det er opp til NR å bestemme hvem som kan være medlem av forbundet og hvilke deler av medlemmets virksomhet som skal være omfattet av medlemskapet. Den frie foreningsretten er nedfelt i Hovedavtalen kapittel 1. Foreningsautonomien følger også av ILO-konvensjon nr. 87.
- (42) CDE eier COSL Prospector¹, og er det selskapet som er medlem av NR. Utenlands offshore entreprenørvirksomhet kan bli medlem av NR når den har virksomhet på norsk kontinentalsokkel. Virksomhet på norsk sokkel regnes i henhold til forbundets lover fra det tidspunkt offshorevirksomheten påbegynner sitt arbeid på norsk sokkel. COSL Prospector² har ikke deltatt i virksomhet på norsk sokkel. Det følger av NRs lover at det skal føres et avtaleregister. Det er anmeldelsesplikt for utenlandsk registrerte offshorefartøyer i oppdrag på norsk kontinentalsokkel. COSL Prospector³ var ikke innmeldt som medlemsbundet innretning i henhold til NRs lover. Riggeren var følgelig ikke bundet av Flyteriggavtalen under verkstedsoppholdet.
- (43) Avtalen kommer til anvendelse for offshoreinnretninger som er i virksomhet på norsk kontinentalsokkel. Virkeområdet forutsetter oppdrag på norsk sokkel. COSL Prospector⁴ har aldri hatt oppdrag eller utført noen form for innretningsvirksomhet på norsk sokkel. Da riggeren ankom CCB-basen var formålet å klargjøre den for oppdrag på britisk sektor for selskapet Nexen. At oppdraget ikke lot seg gjennomføre i tråd med intensjonen, og at riggeren ble liggende på basen i lengre tid enn planlagt, medfører ikke at verkstedoppholdet blir å anse som virksomhet på norsk kontinentalsokkel.
- (44) Det finnes ingen eksempler på at innretninger som ikke har hatt en eller annen form for tilknytning til norsk kontinentalsokkel har vært omfattet av avtalen. Situasjonen i vår sak er ikke sammenlignbar med forholdene som ble behandlet i ARD-2006-135 og AR-2018-16. Verkstedsoppholdet for de riggene som ble ansett omfattet av avtalen skjedde i tilknytning til virksomhet de hadde på norsk sokkel. Det følger av dette at et verkstedsopphold må henge sammen med oppdrag på norsk sokkel for at avtalen skal komme til anvendelse.
- (45) Fartøyets rettslige status i relasjon til Norge som kyststat er som et utenlands skip. COSL Prospector⁵ har ikke på noe tidspunkt deltatt i petroleumsvirksomhet, og dermed har den ikke hatt status som innretning i petroleumslovens forstand.

¹ Rettet 6. januar 2021, Jakob Wahl, sign.

² Rettet 6. januar 2021, Jakob Wahl, sign.

³ Rettet 6. januar 2021, Jakob Wahl, sign.

⁴ Rettet 6. januar 2021, Jakob Wahl, sign.

⁵ Rettet 6. januar 2021, Jakob Wahl, sign.

(46) Eksempler fra praksis i andre bedrifter som har praktisert en arbeidstidsordning i samsvar med Flyteriggavtalen er ikke avgjørende for forståelsen av omfangsbestemmelsen. Det står de lokale parter fritt å avtale rotasjonsordninger ved verkstedsopphold for rigger uten tilknytning til norsk sokkel som samsvarer med avtalens bestemmelser. Det var også tilfelle da COSL og fagforeningene inngikk avtalen om opplagsbemanning som gjaldt fra 1. september 2018. Det er ingen henvisning i den avtalen til bestemmelsen i punkt 3.6. om annen arbeidstidsordninger ved verksted og i opplag.

(47) Det er nedlagt slik påstand:

«De saksøkte frifinnes.»

(48) **Arbeidsrettens merknader**

(49) Spørsmålet i saken er om flyteriggen COSL Prospector⁶ var bundet av Flyteriggavtalen i den tid den lå ved CCB-basen fra 16. mars 2018 til 1. september 2018. For at Flyteriggavtalen skal regulere arbeidstidsordningen under verkstedoppholdet i Norge må avtalen etter sitt innhold være anvendelig. I tillegg må COSL Prospector⁷ være en tariffbundet enhet eller COSL Offshore Management AS må ha tariffrettslig plikt til å sørge for at Flyteriggavtalens bestemmelser etterleves under oppholdet i Norge. Etter Arbeidsrettens vurdering er Flyteriggavtalen etter sitt innhold ikke anvendelig i dette tilfellet.

(50) Det er i ARD-2006-135 avsnitt 98 presisert at virkeområdet for overenskomsten må fastlegges gjennom en tolkning av punkt 1 sammenholdt med overskriften til avtalen. Den innledende overskriften lyder:

«Avtale for arbeidstakere på mobile offshoreinnretninger i virksomhet på norsk kontinentalsokkel og for plattform-boring og forpleining på permanent plasserte innretninger på norsk kontinentalsokkel.»

(51) Det kan fra denne overskriften utledes to vilkår som begge må være oppfylt for at avtalen skal komme anvendelse: Innretningen må være «i virksomhet», og den virksomheten må foregå «på norsk kontinentalsokkel».

(52) Riggen seilte vinteren 2018 fra Sør-Kinahavet til Europa for å utføre oppdrag med å bore en brønn på britisk sokkel for selskapet Nexen. I henhold til intensjonsavtalen inngått mellom CDE, som eier riggen, og Nexen skulle arbeidet utføres vest for Shetland med oppstart andre kvartal 2018. Riggen måtte klargjøres for oppdraget, herunder å få de

⁶ Rettet 6. januar 2021, Jakob Wahl, sign.

⁷ Rettet 6. januar 2021, Jakob Wahl, sign.

nødvendige godkjenninger fra britiske myndigheter for å kunne arbeide på britisk sokkel. CCB-basen på Ågotnes ble benyttet for dette arbeidet. Klargjøringsarbeidet viste seg å bli mer omfattende enn forutsatt, og det oppstod en del tekniske utfordringer. Disse forsinkelsene gjorde at oppdraget for Nexen ble avlyst. Riggeren lå deretter i opplag ved Ågotnes frem til februar 2019 da den seilte til New Zealand.

- (53) Det er et særtrekk ved saken at riggeren aldri har utført arbeid på norsk sokkel, og dette var heller ikke hensikten med verkstedoppholdet i Norge. For å kunne delta i virksomhet på norsk kontinentalsokkel kreves det samsvarsuttalelse (SUT) fra Petroleumstilsynet. Det er på det rene at COSL Prospector⁸ ikke hadde slik uttalelse, og det var ikke søkt om dette. Klargjøringsarbeidet som ble utført under verkstedsoppholdet var ene og alene forberedelser til virksomhet på britisk sektor. Riggeren ble inspisert av britiske myndigheter for sikkerhetsgodkjenning for oppdraget.
- (54) SAFE har vist til to tidligere dommer fra Arbeidsretten – ARD-2006⁹-135 og AR-2018-16 – til støtte for sin anførsel om at Flyteriggavtalen gjelder for rigger som har opphold ved et norsk verksted. Til dette bemerkes at faktum i vår sak adskiller seg fra det som var tilfelle i disse avgjørelsene. Verkstedsoppholdene det var tale om i de sakene skjedde i tilknytning til oppdrag som riggerne hadde på norsk sokkel. COSL Prospector¹⁰ hadde ingen slik tilknytning til virksomhet eller oppdrag på norsk sokkel som var tilfellet i de nevnte sakene.
- (55) Arbeidsretten bemerker at de tilbudene CDE leverte til to andre operatører på norsk sokkel i et forsøk på å få oppdrag til riggeren i det foreliggende tilfellet ikke gir tilstrekkelig tilknytning til virksomhet på norsk sokkel. Verkstedsoppholdet og opplaget på CCB-basen hadde ingen tilknytning til et fremtidig mulig oppdrag for andre selskaper basert på disse tilbudene.
- (56) SAFE har gjort gjeldende at henvisningen i den opprinnelige arbeidsavtalen til at bestemmelsene i tariffavtalen gjaldt for ansettelsesforholdet innebærer at Flyteriggavtalen var gjeldende fra mai til september 2018. Det er anført at Basisavtalen med en arbeidstidsordning med 3–3-rotasjon, av den grunn var ugyldig, jf. arbeidstvistloven § 6. Til dette bemerkes at det fremgår av arbeidsavtalen at henvisninger til tariffavtalen forutsetter at den gjelder for ansettelsesforholdet. Henvisning i en arbeidsavtale til

⁸ Rettet 6. januar 2021, Jakob Wahl, sign.

⁹ Rettet 6. januar 2021, Jakob Wahl, sign.

¹⁰ Rettet 6. januar 2021, Jakob Wahl, sign.

bestemmelser i en tariffavtale innebærer i seg selv ikke at tariffavtalen som sådan blir gjeldende.

- (57) SAFE har anført at flere NR-bedrifter har praktisert 2–4-rotasjon ved verkstedsopphold for rigger uten virksomhet på norsk kontinentalsokkel. Det er imidlertid ikke dokumentert at dette har vært tilfellet. Det står de lokale parter fritt å avtale rotasjonsordninger i tråd med avtalens bestemmelser. Det at ansatte arbeider i en 2–4-rotasjon sier i seg selv ikke noe om at Flyteriggavtalen er gjort gjeldende som tariffavtale i bedriften. I avtalen som bedriften og fagforeningene inngikk om opplagsbemanningen på riggen fra 1. september 2018, er det ikke noen henvisning til Flyteriggavtalen punkt 3.6 om arbeidstidsordninger ved verksted og i opplag. Den er etter sin ordlyd ikke inngått med hjemmel i Flyteriggavtalen. Det tilsier også at tariffpartene ikke har forutsatt at avtalen var anvendelig.
- (58) SAFE kan etter dette ikke få medhold i påstandene. Når Flyteriggavtalen etter sitt innhold ikke er anvendelig i dette tilfellet, er det ikke nødvendig å behandle NRs anførsler om partiell tariffbundethet og de foreningsrettslige forutsetningene for tariffbundethet.
- (59) Dommen er enstemmig.

SLUTNING

De saksøkte frifinnes.

Jakob Wahl
(sign.)

Tron Løkken Sundet
(sign.)

Liv Gjølstad
(sign.)

Stein Johansen
(sign.)

Margunn Sørskår
(sign.)

Frank Trygve Larsen
(sign.)

Tore Ulleberg
(sign.)

Rett utskrift bekrefte: